از ما بپرسید

یکی از دغدغه‌ها و مشکلات سازمان‌های بیمه‌ای نداشتن آگاهی و یا اطلاعات ناکافی کسانی است که از خدمات این سازمان‌ها استفاده می‌کنند. موضوعی که نه فقط گاهی موجب تضییع حقوق بیمه‌شدگان، کارگران و کارفرمایان می‌شود بلکه باعث تحمیل هزینه‌های اضافی و هدررفت وقت مفید نیروی انسانی می‌شود. استفاده از مشاوره کارشناسان بهترین راه برای رفع این مشکل و صرفه‌جویی در هزینه و وقت است. «پرسش» جایی است که شما می‌توانید سوالات مرتبط با بیمه، حقوق و مقررات کار را با مشاور ما در میان بگذارید و پاسخ آن را در همین صفحه بخوانید. برای این منظور می‌توانید سوالات خود را از طریق ایمیل porsesh.11@gmail.com برای ما ارسال کنید.

پرسش
آنچه می‌خواهید از بیمه و کار بدانید

یکشنبه ● ۱ شهریور ۱۳۹۴ ● شماره هجده

ATIYEHNO

مشاور آتیه نو پاسخ می‌دهد

آشنایی با تعهدات بیمه‌ای پیمانکاران

محمد حسین قشقایی
کارشناس تامین اجتماعی

قرارداد کار بین شخص کارگر و کارفرما، که می‌تواند شخص حقیقی و یا حقوقی باشد، منعقد می‌شود ولی قرارداد پیمانکاری میان کارفرما و پیمانکار، که می‌تواند شخص حقیقی یا حقوقی باشد، منعقد می‌شود

قرارداد پیمانکاری نوعی از قرارداد است که براساس آن کار به صورت کامل و یکپارچه از طرف مقاطعه‌دهنده (کارفرما) به مقاطعه‌کار محول می‌شود. این نوع قراردادها به‌عنوان قراردادهای اداری تحت حاکمیت اصول کلی قراردادها (قانون مدنی) و دیگر ضوابط و مقررات مربوطه قرار دارند و از حوزه قراردادهای کار خارج هستند. قرارداد کار بین شخص کارگر و کارفرما که می‌تواند شخص حقیقی و یا حقوقی باشد، منعقد می‌شود ولی قرارداد پیمانکاری میان کارفرما و پیمانکار، که می‌تواند شخص حقیقی یا حقوقی باشد، منعقد می‌شود.

این تفاوت‌ها را می‌توان در مورد قرارداد پیمانکاری و قرارداد کار برشمرد:

۱- در قرارداد کار، کارگر تعهد به وسیله دارد، در صورتی که در قراردادهای پیمانکاری، مقاطعه‌گیرنده تعهد به نتیجه می‌کند. کارگر بر اساس ابزار و وسایلی که در کارگاه در اختیارش گذاشته شده محصول را تولید و یا خدماتی را انجام می‌دهد، که مسئولیتی در قبال نتیجه آن ندارد، یعنی کارگر نتیجه را تضمین نمی‌کند. او فقط مسئول است کاری را که به او محول شده به‌خوبی انجام دهد. در صورتی که در قرارداد پیمانکاری نتیجه کار مهم است و چون کار به‌طور یکپارچه در اختیار مقاطعه‌کار گذاشته شده پیمانکار موظف است در چارچوب قرارداد محصول و نتیجه نهایی کار را به کارفرما تحویل دهد. معمولا در این مورد کارفرما دخالتی در روند کار ندارد. به استثنای کاری معین که از این نظر همانند پیمانکاری است ولی در امور دیگر با پیمانکاری متفاوت است.

۲- کارگر در قراردادهای کار در انجام کار استقلال ندارد و به دستور و تبعیت و درواقع به حساب کارفرما کار می‌کند ولی در قرارداد مقاطعه‌کاری، پیمانکار در مسائل مالی مستقل عمل می‌کند که ممکن است اقداماتش موجد سود یا زیان باشد.

۳- آزادی عمل پیمانکار در قراردادهای مقاطعه‌کاری محرز است و کارفرما صرفا بر عملکرد او نظارت دارد و درواقع از مشی کلی صاحب‌کار متابعت می‌کند. اگرچه پیمانکار در اصول و ملاک‌های کلی ناشی از پیمان موظف به رعایت استانداردها و قواعد کلی است ولی در اجرای کار آزادی و استقلال دارد. این آزادی عمل برای کارگر وجود ندارد و او در هر حالت تابع دستورات کارفرماست.

۴- ابزار، ادوات و وسایل کار و بعضا محل کار در قرارداد پیمانکاری توسط خود مقاطعه‌کار تامین می‌شود. مثلا در یک قرارداد راه‌سازی، پیمانکار وسایل و ماشین‌آلات راه‌سازی را خود فراهم می‌کند. اما در قرارداد کار، کارگر فقط از نیروی بدنی و فکری خود که تنها سرمایه اوست استفاده می‌کند.

۵- پیمانکار در چارچوب قرارداد بر اثر محاسبات اشتباه یا تغییر در قیمت‌ها و بسیاری از عوامل دیگر ممکن است در جریان اجرای پروژه دچار زیان شود، ولی کارگر در هر حال و حتی در صورت ورشکستگی کارفرما حقوقش را دریافت می‌کند و قانون‌گذار حقوق او را تضمین کرده است.

بنابراین به‌طور خلاصه باید گفت کارهایی که به صورت مقاطعه به اشخاص ارجاع می‌شود و پرداخت مبلغ مقطوعی به صورت یک‌جا بابت انجام کاری معین و مشخص تعهد می‌شود اگر ابزار، وسایل و محل کار توسط مقاطعه‌گیرنده یا پیمانکار تامین شود، مشمول قانون کار نخواهد بود.

■ حق بیمه در پیمانکاری

اگرچه پیمانکاری و قرارداد مربوط به آن از شمول قانون کار خارج است ولی براساس ماده ۳۸ قانون تامین اجتماعی این قراردادها مشمول پرداخت حق بیمه قرار می‌گیرند. البته حق بیمه پرداختی در این نوع از قراردادها برخلاف قراردادهای کاری به صورت ضریب و برای کارکنان پروژه است و خود پیمانکار را در برنمی‌گیرد.

■ در مواردی که کارفرما انجام کار را به صورت مقاطعه به اشخاص حقیقی یا حقوقی واگذار می‌کند، چه اقداماتی باید انجام دهد؟ و وظایف واگذارنده کار و پیمانکار در مورد بیمه کارکنان پیمان چیست؟

۱- کارفرما (واگذارنده کار) در متن قرارداد پیمانکار (مقاطعه‌کار) را متعهد می‌کند که کارکنان خود و همچنین کارکنان پیمانکار فرعی را نزد سازمان تامین اجتماعی بیمه کند و کل حق بیمه را بپردازد.

۲- کارفرما (واگذارنده کار) در مورد قراردادهای غیرعمرانی باید ۵ درصد مبلغ ناخالص کارکرد را از هر صورت وضعیت مقاطعه‌کار کسر کند و نزد خود نگه دارد.

۳- پس از انعقاد قرارداد یک نسخه از آن باید به وسیله کارفرما (یا پیمانکار) به نزدیک‌ترین شعبه سازمان تامین اجتماعی (واقع در محل اجرای پروژه) تحویل داده شود.

۴- شعبه تامین اجتماعی پس از دریافت قرارداد برای کارگاه تشکیل پرونده می‌دهد و شماره کارگاه و ردیف پیمان را مشخص می‌کند.

۵- سرانجام پیمانکار صورت دستمزد و مزایای کارکنان شاغل در طرح را در دوره‌زمانی تعیین‌شده تنظیم می‌کند و مابه‌التفاوت حق بیمه طبق مصوبه مورخ ۷۰/۱/۲۴ شورای عالی تامین اجتماعی مربوطه را پرداخت و سپس مفاصا حساب را دریافت خواهد کرد. سازمان تامین اجتماعی نیز به ازای مقدار مبلغی که از پیمانکار وصول می‌کند از مبلغ باقی‌مانده نزد کارفرما آزاد خواهد کرد.

■ آیا کارفرما می‌تواند در پایان اجرای قرارداد پیمانکاری ۵ درصد کارکرد پیمانکار را که نزد خود نگه داشته است آزاد و به حساب پیمانکار واریز کند؟

کارفرما باید آخرین قسط و ۵ درصد مانده کارکرد پیمانکار را پس از اخذ مفاصاحساب بیمه‌ای از پیمانکار پرداخت کند.

■ آیا پیمانکارانی که خود شخصا موضوع قرارداد را انجام می‌دهند و کارگری ندارند مشمول ماده ۳۸ قانون تامین اجتماعی می‌شوند؟

به موجب رای شماره ۵۸ مورخ ۱۳۷۶/۵/۲۵ هیئت عمومی دیوان عدالت اداری، پیمانکارانی که برای انجام مفاد قرارداد از کارگر استفاده نمی‌کنند از شمول ماده ۳۸ قانون تامین اجتماعی خارج‌اند.

■ آیا قراردادهای پژوهشی مشمول کسر حق بیمه هستند؟

اگر قراردادهای پژوهشی با شخص حقیقی منعقد شود، مشمول پرداخت حق بیمه نخواهد بود.

■ در صورتی که پیمانکاران مجری قراردادهای مشمول طرح‌های عمرانی بخشی از اجرای عملیات موضوع پیمان را طی قرارداد به پیمانکاران فرعی واگذار کنند، آیا پیمانکار فرعی نیز باید بابت قرارداد حق بیمه بپردازد؟

چنانچه حق بیمه متعلق به پیمان توسط پیمانکار اصلی پرداخت شده باشد، وصول حق بیمه بابت قرارداد پیمانکار فرعی منتفی خواهد بود، مشروط بر اینکه حتما در متن قرارداد فرعی عبارت فرعی بودن قرارداد پیمانکاری ذکر شود.

شرح جدول شماره ۱۸

طراح: حمیدرضا عبدالوند

افقی

۱- سازمانی که خط‌مشی رسمی آن حمایت و همراهی در اجرای طرح تحول سلامت است - ستون بدن
۲- از درختان زمین‌های شور - برادر بزرگ رایت مخترعان هواپیما - طعم سرکه
۳- سر شب - نوه - پسوند آش
۴- انتقام - قوم اکثریت در کشور چین - گمراهان
۵- رود اروپایی - از پیامبران بنی‌اسرائیل و هم‌عصر حضرت عیسی (ع) - طایفه دوحرفی - قاصد و نامه‌بر
۶- باجناق - روزی - دارای سبیل پرپشت
۷- ستمگر - مقابل عام - بزرگ‌ترین عددیک‌رقمی - زمین آذری
۸- اثری از مارک تواین در سال ۱۸۸۹
۹- گرمی، حرارت - گربه فرنگی - شهری در ژاپن - نارنگی ژاپنی
۱۰- باشگاه اسپانیایی که چهارمین قهرمانی‌اش را در سال ۲۰۱۵ به دست آورد - خوگرفتن - کارآموز پزشکی
۱۱- روز - ویتامین جدولی - مونث هائل، ترساننده - یک خودمانی
۱۲- نام قدیم ارومیه - لطیف و ملایم - نیایش
۱۳- گروه خونی اکثر ایرانیان - تقویت رادیویی - پابرجا کردن
۱۴- دیرین - دزد بازار - قوت لایموت
۱۵- فلز رسانا - نویسنده آمریکایی و برنده جایزه نوبل ادبیات ۱۹۵۴

عمودی

۱- عید ویتنامی‌ها - کشوری آسیایی که از مهم‌ترین مقاصد گردشگری درمانی جهان به شمار می‌رود - فیلمی از مسعود کیمیایی
۲- هر کجا - شهری در کرمان - آخرین نازی
۳- زمینه یک اثر هنری - زینت روی آقایان - عملیاتی در تیرماه ۱۳۶۱ در منطقه هورالهویزه
۴- موی گردن شیر - روشی برای تکثیر سندها - ضمیر غایب
۵- برنامه‌ریز - پرده‌دری - پایه‌ای از درخت خرما
۶- کالای در حال حمل - پوست گرانبها - دومین کشور پرمصرف دارو در آسیا
۷- اتمسفر کره‌زمین - آخرین مرحله رسیدن به سلوک در آئین بودا - یونان ملی
۸- آهوی نر - بی‌قید و رها - عزم و اراده قوی
۹- جامه‌پوش - پیام‌رسان - عدد منفی
۱۰- فرآیندی که بنا به علل موجه منجر به خروج بیمه‌شده از شمول بیمه شود - وسیع - چین و چروک پوست
۱۱- نیم‌صدای الاغ - واحد سنتی اندازه‌گیری طول - به صدور مجدد دفترچه بیمه درمانی که به علل مختلف مفقود شده با کد قبلی و ذکر کلمه المثنی اطلاق می‌شود
۱۲- مخترع تلفن - دانه میوه به که کاربرد دارویی دارد - پسوند مراقبت
۱۳- ماشین‌شده - ضمیر عربی - یک‌ششم
۱۴- لبریز - رنگی از خانواده آبی - کیش، آئین
۱۵- رتبه کارمندی - رکورددار داروهای تزریقی در ایران - چیز

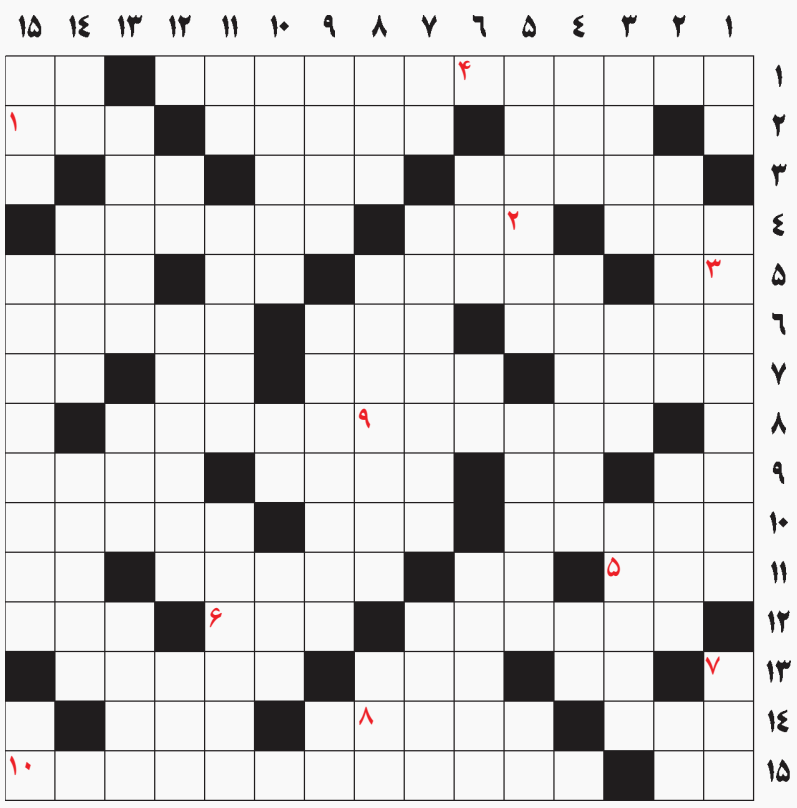

پاسخ جدول شماره ۱۷

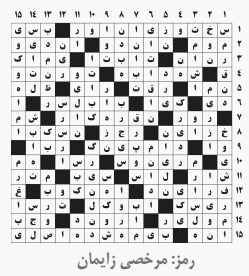

رمز: مرخصی زایمان

تامین 24
رسانه قلمرو رفاه و بیمه‌های اجتماعی
۱۲۰
تلفن تحریریه
۸۸۷۳۵۸۰۹
تلفن آگهی‌ها
۸۸۵۱۷۰۹۱